

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

25 noiembrie 2020 *

„Recurs – Înțelegeri – Piețele europene ale stabilizatorilor termici pe bază de staniu, de ulei de soia epoxidat și de esteri – Stabilire a prețurilor, împărțire a piețelor și schimb de informații comerciale sensibile – Aplicarea plafonului de 10 % din cifra de afaceri în privința uneia dintre entitățile care compun întreprinderea – Anularea deciziei de modificare a amenzii stabilite prin decizia inițială de constatare a încălcării – Amenzi – Noțiunea de «întreprindere» – Răspundere solidară pentru plata amenzii – Principiul egalității de tratament – Data exigibilității amenzii în cazul modificării”

În cauza C-823/18 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 27 decembrie 2018,

Comisia Europeană, reprezentată inițial de T. Christoforou, P. Rossi și V. Bottka, ulterior de P. Rossi și V. Bottka, în calitate de agenți,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

GEA Group AG, cu sediul în Düsseldorf (Germania), reprezentată de C. Wagner și I. du Mont, Rechtsanwälte,

reclamantă în primă instanță,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul A. Arabadjiev (raportor), președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a doua, și domni A. Kumin, T. von Danwitz și P. G. Xuereb, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: domnul M. Longar, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 februarie 2020,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 4 iunie 2020,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Comisia Europeană solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 18 octombrie 2018, GEA Group/Comisia (T-640/16, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2018:700), prin care acesta a anulat Decizia C(2016) 3920 final a Comisiei din 29 iunie 2016 de modificare a Deciziei C(2009) 8682 final a Comisiei din 11 noiembrie 2009 privind o procedură în temeiul articolului 81 [CE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (Cazul COMP/38589 – Stabilizatori termici) (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

I. Cadrul juridic

- 2 Articolul 23 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 [CE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167, rectificare în Ediție specială, 08/vol. 4, p. 269) prevede:

„(2) Comisia poate aplica, prin decizie, amenzi asupra întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi atunci când, în mod intenționat sau din neglijență, acestea:

- (a) încalcă articolul 81 sau articolul 82 [CE] sau
- (b) contravin unei decizii care dispune măsuri provizorii în temeiul articolului 8 sau
- (c) nu respectă un angajament care devine obligatoriu printr-o decizie în temeiul articolului 9.

Pentru fiecare întreprindere și asociație de întreprinderi care participă la încălcarea normelor, amenda nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent.

Dacă încălcarea săvârșită de o asociație privește activitățile membrilor săi, amenda nu depășește 10 % din suma cifrelor de afaceri totale ale fiecărui membru activ pe piața afectată de încălcarea săvârșită de asociație.

(3) La stabilirea valorii amenzii, se iau în considerare atât gravitatea, cât și durata încălcării.”

- 3 Potrivit articolului 25 alineatul (5) din acest regulament:

„Înteruperea determină curgerea unui nou termen de prescripție. Totuși, termenul de prescripție expiră cel târziu în ziua în care o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție s-a scurs fără să se fi aplicat o amendă sau penalități cu titlu cominatoriu de către Comisie. Acest termen se prelungește cu perioada în care termenul de prescripție este suspendat în conformitate cu alineatul (6).”

II. Istoricul litigiului și decizia în litigiu

- 4 Istoricul litigiului a fost descris la punctele 1-23 din hotărârea atacată și poate fi rezumat după cum urmează.
- 5 GEA Group AG (denumită în continuare „GEA”) a rezultat din fuziunea, în cursul anului 2005, dintre Metallgesellschaft AG (denumită în continuare „MG”) și o altă societate. MG era societatea-mamă, care deținea anterior anului 2000, direct sau prin intermediul filialelor, Chemson Gesellschaft für Polymer-Additive mbH (denumită în continuare „OCG”) și Polymer-Additive Produktions- und Vertriebs GmbH (denumită în continuare „OCA”).

- 6 La 17 mai 2000, MG a cesionat OCG, care a fost redenumită Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastechnische Produkte und Verfahren mbH (denumită în continuare „ACW”).
- 7 După dizolvarea OCA în luna mai a anului 2000, activitățile acestei societăți au fost preluate de o societate denumită, începând de la 30 august 2000, Chemson Polymer-Additive AG (denumită în continuare „CPA”), care, la data pronunțării hotărârii atacate, nu mai făcea parte din grupul a cărui societate-mamă era GEA.

A. Decizia din 2009

- 8 Prin Decizia C(2009) 8682 final din 11 noiembrie 2009 privind o procedură în temeiul articolului 81 [CE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (Cazul COMP/38589 – Stabilizatori termici) (denumită în continuare „Decizia din 2009”), Comisia a considerat că un anumit număr de întreprinderi încălcaseră articolul 81 CE și articolul 53 din Acordul privind Spațiul Economic European din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 3, Ediție specială, 11/vol. 53, p. 4, denumit în continuare „Acordul privind SEE”), prin participarea la două serii de acorduri și de practici concertate anticoncurențiale care acopereau teritoriul Spațiului Economic European și care se refereau, pe de o parte, la sectorul stabilizatorilor termici pe bază de staniu și, pe de altă parte, la sectorul stabilizatorilor termici pe bază de ulei de soia epoxidat și de esteri (denumit în continuare „sectorul ESBO/esteri”).
- 9 La articolul 1 alineatul (2) litera (k) din Decizia din 2009, Comisia a considerat GEA răspunzătoare pentru încălcările săvârșite pe piața sectorului ESBO/esteri în perioada cuprinsă între 11 septembrie 1991 și 17 mai 2000.
- 10 Răspunderea sa a fost reținută pentru toată perioada încălcării, în calitate de succesori al MG, pentru încălcările săvârșite în perioada cuprinsă între 11 septembrie 1991 și 17 mai 2000 de OCG și în perioada cuprinsă între 13 martie 1997 și 17 mai 2000 de OCA.
- 11 În plus, în calitate de succesori al OGC, ACW a fost sancționată, pe de o parte, pentru încălcarea săvârșită de OCG pe toată durata perioadei încălcării, și anume perioada cuprinsă între 11 septembrie 1991 și 17 mai 2000, și, pe de altă parte, pentru încălcarea săvârșită de OCA în perioada cuprinsă între 30 septembrie 1999 și 17 mai 2000, deși părțile sociale ale acesteia din urmă erau deținute în proporție de 100 % de OCG.
- 12 În calitate de succesori al OCA, CPA a fost sancționată, pe de o parte, pentru încălcarea săvârșită de OCA în perioada cuprinsă între 13 martie 1997 și 17 mai 2000 și, pe de altă parte, pentru încălcarea săvârșită de OCG în perioada cuprinsă între 30 septembrie 1995 și 30 septembrie 1999, deși părțile sociale ale acesteia din urmă erau deținute în proporție de 100 % de OCA.
- 13 În conformitate cu articolul 2 din Decizia din 2009:

„[...]”

Pentru încălcarea (încălările) din [sectorul ESBO/esteri], se impun următoarele amenzi:

[...]”

(31) [GEA], [ACW] și [CPA] sunt [...] răspunzătoare în solidar pentru suma de 1 913 971 [de euro];

(32) [GEA] și [ACW] sunt [...] răspunzătoare în solidar pentru suma de 1 432 229 [de euro];

Amenzile se achită în euro în termen de trei luni de la data comunicării prezentei decizii [...].”

- 14 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 ianuarie 2010, GEA a introdus o acțiune în anulare împotriva Deciziei din 2009.
- 15 Prin Hotărârea din 15 iulie 2015, GEA Group/Comisia (T-45/10, nepublicată, EU:T:2015:507), Tribunalul a respins acțiunea respectivă. Această hotărâre nu a fost atacată cu recurs.

B. Decizia din 2010

- 16 La 15 decembrie 2009, ACW a atras atenția Comisiei asupra faptului că amenda care i-a fost aplicată prin Decizia din 2009 depășea plafonul autorizat de 10 % din cifra sa de afaceri, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003.
- 17 În aceste împrejurări, Comisia a adoptat, la 8 februarie 2010, Decizia C(2010) 727 final de modificare a Deciziei din 2009 (denumită în continuare „Decizia din 2010”).
- 18 În cadrul Deciziei din 2010, Comisia a considerat că amenda la care a fost obligată ACW, în solidar, pe de o parte, cu GEA și cu CPA și, pe de altă parte, cu GEA, depășea plafonul de 10 % din cifra sa de afaceri, astfel încât era necesar ca Decizia din 2009 să fie modificată.
- 19 Comisia a precizat de asemenea în decizie că cuantumul amenzii aplicate GEA și CPA rămânea neschimbat, însă că cel al amenzii aplicate ACW trebuia redus și că Decizia din 2010 nu avea nicio incidență asupra celorlalte destinații ale Deciziei din 2009.
- 20 Articolul 1 din Decizia din 2010 a modificat articolul 2 al doilea paragraf din Decizia din 2009 după cum urmează:

„Articolul 2 [al doilea paragraf punctul] 31) se înlocuiește cu textul următor:

«31.a) [GEA], [ACW] și [CPA] sunt obligate [în solidar] la plata sumei de 1 086 129 [de euro];

31.b) [GEA] și [CPA] sunt obligate [în solidar] la plata sumei de 827 842 [de euro].»

Articolul 2 [al doilea paragraf punctul] 32) se înlocuiește cu textul următor:

«32) [GEA] este obligată la plata sumei de 1 432 229 [de euro].»

- 21 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 20 aprilie 2010, GEA a formulat o acțiune în anulare împotriva Deciziei din 2010 și a solicitat Tribunalului, în subsidiar, modificarea cuantumului amenzii care i-a fost aplicată.
- 22 Prin Hotărârea din 15 iulie 2015, GEA Group/Comisia (T-189/10, EU:T:2015:504), Tribunalul a anulat Decizia din 2010 în ceea ce privea GEA. Tribunalul a statuat că Comisia a încălcat dreptul la apărare al acestei societăți întrucât a adoptat decizia respectivă fără să o audieze în prealabil. Această hotărâre nu a fost atacată cu recurs.

C. Decizia în litigiu

- 23 La 29 iunie 2016, Comisia a adoptat decizia în litigiu.
- 24 Articolul 1 din această decizie a preluat în mod identic termenii, reproduși la punctul 20 din prezenta hotărâre, ai articolului 1 din Decizia din 2010, care modifica articolul 2 al doilea paragraf din Decizia din 2009.

25 Articolul 2 din decizia în litigiu a stabilit la 10 mai 2010 data exigibilității amenzilor.

III. Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 26 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 8 septembrie 2016, GEA a introdus o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.
- 27 În susținerea acestei acțiuni, GEA a invocat cinci motive, întemeiate, primul, pe o încălcare a normelor privind prescripția, al doilea, pe o încălcare a articolului 266 TFUE și a dreptului la apărare, al treilea, pe o încălcare a articolului 23 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1/2003, al patrulea, pe o încălcare a principiului egalității de tratament și al cincilea, cuprinzând două aspecte, pe un exces de putere și pe nemotivare.
- 28 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a admis al patrulea motiv, precum și primul aspect al celui de al cincilea motiv și, întrucât a apreciat că nu era necesar să examineze celelalte motive ale acțiunii, a anulat decizia în litigiu.

IV. Concluziile părților

- 29 Comisia solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate și
  - obligarea GEA la plata cheltuielilor de judecată efectuate atât în fața Tribunalului, cât și în fața Curții.
- 30 GEA solicită Curții:
- respingerea recursului și
  - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

V. Cu privire la recurs

- 31 În susținerea recursului, Comisia invocă două motive, întemeiate, primul, pe o aplicare eronată a principiului egalității de tratament, a noțiunii de întreprindere și a normelor răspunderii solidare, precum și pe o încălcare a obligației de motivare și, al doilea, pe o încălcare a normelor de stabilire a datei exigibilității amenzilor în materia dreptului concurenței, precum și pe o încălcare a obligației de motivare.

A. Cu privire la admisibilitate

1. Argumentația părților

- 32 GEA consideră că recursul formulat de Comisie este inadmisibil.
- 33 În această privință, GEA arată, în primul rând, că Comisia nu are niciun interes să formuleze recursul deoarece Decizia din 2009 nu mai constituie un temei juridic care să permită solicitarea plății amenzii.

- 34 În al doilea rând, GEA apreciază că Comisia nu are niciun interes să formuleze recursul deoarece decizia în litigiu nu este validă. Astfel, termenul de prescripție pentru stabilirea unei amenzi ar fi expirat înainte de adoptarea acestei decizii, întrucât au trecut mai mult de 10 ani, în sensul articolului 25 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1/2003, indiferent dacă acest termen a fost sau nu a fost întrerupt.
- 35 Comisia susține că are interes să formuleze recurs împotriva hotărârii atacate din moment ce, în primul rând, a căzut în pretenții în fața Tribunalului și, în al doilea rând, prin faptul că susține că această instituție nu are niciun interes să formuleze recursul respectiv ca urmare a unei pretense depășiri a termenului de prescripție pentru aplicarea unei amenzi, GEA contestă validitatea deciziei în litigiu. Or, potrivit Comisiei, un astfel de motiv nu a fost nici invocat în fața Tribunalului și nici examinat de acesta. Ar rezulta că nu este necesară examinarea sa.

2. Aprecierea Curții

- 36 În conformitate cu articolul 56 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu excepția litigiilor între Uniunea Europeană și agenții săi, un recurs poate fi introdus de statele membre și de instituțiile Uniunii, chiar dacă acestea nu au intervenit în litigiul înaintat Tribunalului. Indiferent dacă au fost sau nu părți în litigiul în primă instanță, instituțiile Uniunii nu trebuie, așadar, să facă dovada niciunui interes pentru a putea formula un recurs împotriva unei hotărâri a Tribunalului (Hotărârea din 8 iulie 1999, Comisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punctul 171).
- 37 Astfel, Comisia este liberă să aprecieze oportunitatea de a formula un recurs împotriva unei hotărâri a Tribunalului și nu este de competența Curții să controleze alegerile făcute în această privință de Comisie (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iulie 1999, Comisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punctul 172).
- 38 Prin urmare, este suficient să se constate că obiecțiile GEA privind o pretinsă lipsă de interes din partea Comisiei sunt lipsite de orice teme, astfel încât este necesar să se considere că recursul este admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Cu privire la primul motiv

- 39 Primul motiv cuprinde două aspecte. Prin intermediul primului aspect al acestui motiv Comisia reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare în aplicarea principiului egalității de tratament, a noțiunii de întreprindere și a normelor răspunderii solidare, întrucât a considerat că aceasta ar fi putut stabili în mod diferit partea din amendă la plata căreia GEA și ACW rămâneau obligate în solidar. Al doilea aspect al motivului menționat, care trebuie analizat în primul rând, este întemeiat pe o încălcare a obligației de motivare.

a) Cu privire la al doilea aspect al primului motiv

1) Argumentația părților

- 40 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului său motiv, Comisia susține că constatarea de la punctul 111 din hotărârea atacată, potrivit căreia ea ar fi încălcat principiul egalității de tratament, se întemeiază pe o motivare contradictorie dezvoltată la punctele 108-110 din hotărârea menționată și în special pe aprecierea vagă, făcută la punctul 108 din aceeași hotărâre, că „Comisia ar fi putut negreși să stabilească diferit partea din amendă la plata căreia ACW și [GEA] erau obligate în solidar”.

41 GEA contestă această argumentație.

2) Aprecierea Curții

42 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, obligația de motivare a hotărârilor, ce revine Tribunalului în temeiul articolului 36 și al articolului 53 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu îi impune acestuia să prezinte o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate raționamentele formulate de părțile în litigiu. Prin urmare, motivarea poate fi implicită, cu condiția să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pe care se întemeiază Tribunalul, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul în cadrul recursului (Hotărârea din 14 septembrie 2016, Trafilerie Meridionali/Comisia, C-519/15 P, EU:C:2016:682, punctul 41).

43 În speță este suficient să se constate că raționamentul expus de Tribunal la punctele 106-111 din hotărârea atacată este de natură să permită atât Comisiei să cunoască motivele pentru care Tribunalul a admis al patrulea motiv invocat de GEA în primă instanță, cât și Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional.

44 Astfel, din aceste cuprinsul acestor puncte reiese fără ambiguitate că Tribunalul a statuat că Comisia ar fi trebuit, într-o primă etapă, să stabilească proporția existentă între partea din amendă la plata căreia ACW era obligată în solidar atât cu GEA, cât și cu CPA și cea la plata căreia era obligată în solidar numai cu GEA și, într-o a doua etapă, să repartizeze reducerea cuantumului amenzii aplicate ACW între cele două raporturi de solidaritate, prin aplicarea aceleiași proporții.

45 Având în vedere ceea ce precedă, al doilea aspect al primului motiv trebuie respins ca fiind nefondat.

b) Cu privire la primul aspect al primului motiv

1) Argumentația părților

46 Prin intermediul primului aspect al primului său motiv, Comisia apreciază că Tribunalul a considerat în mod eronat, la punctul 108 din hotărârea atacată, că aceasta ar fi putut stabili în mod diferit partea din amendă la plata căreia GEA și ACW rămâneau obligate în solidar, pentru a limita partea din amendă la care GEA putea fi obligată singură. Potrivit Comisiei, Tribunalul a săvârșit o eroare, la punctele 106-111 din hotărârea atacată, în aplicarea principiului egalității de tratament, întrucât nu a respectat jurisprudența Curții cu privire la noțiunea de întreprindere și la răspunderea solidară și nici pe cea cu privire la consecințele unei reduceri a amenzii acordate unei filiale în cadrul unei întreprinderi economice unice.

47 Potrivit Comisiei, răspunderea solidară nu ar fi decât o manifestare a noțiunii de întreprindere și nu poate fi disociată de aceasta.

48 În această privință, instituția menționată arată că, spre deosebire de cele constatate de Tribunal la punctul 55 din hotărârea atacată, GEA, ACW și CPA au format pe întreaga durată a încălcării în discuție una și aceeași întreprindere, căreia i-a aplicat o singură amendă, și că, în acest context, articolul 2 al doilea paragraf punctele 31 și 32 din Decizia din 2009, pe de o parte, și articolul 2 al doilea paragraf punctele 31.a), 31.b) și 32 din Decizia din 2009, astfel cum a fost modificată prin decizia în litigiu, pe de altă parte, constituie expresia unor diferite cuantumuri maxime ale amenzii la plata cărora care fiecare dintre entitățile juridice care compuneau această întreprindere putea fi obligată în solidar.

- 49 Comisia precizează că, întrucât GEA, ACW și CPA formau una și aceeași întreprindere, nu era necesar să se aprecieze egalitatea de tratament între aceste trei societăți.
- 50 Comisia consideră că, în pofida faptului că societățile în cauză făceau parte din aceeași întreprindere, Tribunalul a efectuat, la punctele 106-111 din hotărârea atacată, o separare artificială între două grupuri de entități răspunzătoare în solidar, astfel încât această instanță a aplicat o teorie analoagă teoriei repartizării interne a răspunderii solidare, abordare care este interzisă, în opinia sa, în conformitate cu concluziile desprinse din Hotărârea din 10 aprilie 2014, Comisia și alții/Siemens Österreich și alții (C-231/11 P-C-233/11 P, EU:C:2014:256).
- 51 În aceste condiții, Comisia consideră că nimic nu justifică scutirea vreuneia dintre societățile care aparțin uneia și aceleiași întreprinderi de răspunderea solidară pentru plata oricărei părți a amenzii care le este aplicată și că aceste societăți împart în mod normal părți comune ale unei amenzi aplicate până la concurența limitelor individuale ale fiecăreia dintre ele.
- 52 Comisia arată că quantumul maxim al amenzii la plata căreia era obligată în solidar fiecare societate care compunea întreprinderea în sensul articolului 81 CE nu corespunde unei perioade specifice de participare la încălcarea în cauză.
- 53 În sfârșit, în ceea ce privește faptul că amenda aplicată ACW a fost redusă la plafonul de 10 % din cifra sa de afaceri, aplicabil acestei societăți, ar reieși din Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Kendrion/Comisia (C-50/12 P, EU:C:2013:771), că răspunderea GEA nu trebuie să fie afectată de reducerea acordată fostei sale filiale ACW, întrucât la data adoptării Deciziei din 2009 această din urmă societate și GEA nu mai formau aceeași întreprindere.
- 54 GEA răspunde, mai întâi, că Tribunalul a considerat în mod întemeiat că Comisia a încălcat fără nicio justificare obiectivă principiul egalității de tratament. Contrar celor afirmate de Comisie, principiul menționat nu s-ar aplica doar unor întreprinderi diferite, ci și în raporturile dintre societăți care fac parte din aceeași întreprindere.
- 55 În continuare, GEA consideră că Comisia nu a stabilit o singură amendă, ci două amenzi distincte pentru două grupuri de entități distincte, răspunzătoare în solidar între ele în cadrul fiecărui grup, și pentru două perioade de încălcare diferite. Pe de o parte, articolul 2 al doilea paragraf punctul 31 din Decizia din 2009 s-ar referi la perioada cuprinsă între 30 septembrie 1995 și 17 mai 2000 și, pe de altă parte, articolul 2 al doilea paragraf punctul 32 din această decizie ar face trimitere la perioada cuprinsă între 11 septembrie 1991 și 29 septembrie 1995. Această repartizare ar fi consecința faptului că CPA nu a participat la încălcarea în discuție în această din urmă perioadă.
- 56 În plus, GEA consideră că Tribunalul nu a aplicat prin analogie teoria repartizării interne a răspunderii solidare, contrar celor afirmate de Comisie. Hotărârea atacată nu ar privi răspunderea din punct de vedere intern, ci măsura în care societățile din „grupul GEA” sunt răspunzătoare „extern” față de Comisie.
- 57 În sfârșit, în ceea ce privește efectele aplicării plafonului de 10 % din cifra de afaceri în favoarea ACW, GEA arată că, contrar celor susținute de Comisie, Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Kendrion/Comisia (C-50/12 P, EU:C:2013:771), nu poate fi interpretată în sensul că o fostă societate-mamă nu trebuie să fie afectată de aplicarea în cazul fostei sale filiale a plafonului de 10 % din cifra sa de afaceri.

2) *Aprecierea Curții*

- 58 Cu titlu introductiv trebuie amintit că principiul egalității de tratament constituie un principiu general al dreptului Uniunii, consacrat la articolele 20 și 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Acest principiu impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații

diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (Hotărârea din 24 septembrie 2020, Prysmian și Prysmian Cavi e Sistemi/Comisia, C-601/18 P, EU:C:2020:751, punctul 101, precum și jurisprudența citată). Comisia este obligată să respecte acest principiu atunci când își exercită competența, de care dispune în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, de a aplica o amendă unor întreprinderi care au săvârșit o încălcare a normelor dreptului concurenței al Uniunii și stabilește cuantumul acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Kendrion/Comisia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, punctul 63 și jurisprudența citată).

- 59 Astfel, în cazul în care mai multor persoane juridice li se poate atribui răspunderea personală pentru participarea la o încălcare a normelor dreptului Uniunii în domeniul concurenței, în temeiul apartenenței lor la aceeași întreprindere căreia îi poate fi reproșată această încălcare, Comisia are competența, conform acestei dispoziții, de a le impune plata în solidar a unei amenzi (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Areva și alții/Comisia, C-247/11 P și C-253/11 P, EU:C:2014:257, punctul 120).
- 60 Cu toate acestea, atunci când decide să își exercite această competență de a aplica sancțiuni, Comisia nu poate stabili în mod liber raportul extern de solidaritate și în special cuantumul amenzii, a cărei plată integrală o poate solicita de la fiecare dintre codebitorii solidari (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Areva și alții/Comisia, C-247/11 P și C-253/11 P, EU:C:2014:257, punctul 121).
- 61 Astfel, întrucât noțiunea de solidaritate la plata amenzii din dreptul Uniunii nu este decât o manifestare a unui efect deplin drept al noțiunii de întreprindere, stabilirea cuantumului amenzii la plata integrală a căreia poate fi obligat de Comisie fiecare dintre codebitorii solidari decurge din aplicarea într-un caz concret a acestei noțiuni de întreprindere (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Areva și alții/Comisia, C-247/11 P și C-253/11 P, EU:C:2014:257, punctul 122).
- 62 În această privință, alegerea autorilor tratatelor a fost aceea de a utiliza noțiunea de întreprindere pentru a desemna autorul unei încălcări a dreptului concurenței, susceptibil de a fi sancționat în temeiul articolelor 81 și 82 CE, iar nu alte noțiuni, precum cele de societate sau de persoană juridică (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Areva și alții/Comisia, C-247/11 P și C-253/11 P, EU:C:2014:257, punctul 123).
- 63 Această noțiune de întreprindere este de altfel cea pe care a reținut-o legiuitorul Uniunii la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 pentru a defini entitatea căreia Comisia îi poate impune o amendă pentru a sancționa o încălcare a normelor dreptului Uniunii în materie de concurență (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Areva și alții/Comisia, C-247/11 P și C-253/11 P, EU:C:2014:257, punctul 124).
- 64 Potrivit unei jurisprudențe constante, noțiunea de „întreprindere”, în sensul dreptului Uniunii în domeniul concurenței, desemnează orice entitate care exercită o activitate economică, independent de statutul juridic al acestei entități și de modul său de finanțare. Această noțiune trebuie înțeleasă în sensul că desemnează o unitate economică, chiar dacă, din punct de vedere juridic, această unitate este constituită din mai multe persoane fizice sau juridice (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Areva și alții/Comisia, C-247/11 P și C-253/11 P, EU:C:2014:257, punctul 125, precum și Hotărârea din 27 aprilie 2017, Akzo Nobel și alții/Comisia, C-516/15 P, EU:C:2017:314, punctele 47 și 48).
- 65 În cazul în care Comisia dispune, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, de posibilitatea de a obliga în solidar la plata unei amenzi diferite persoane juridice care fac parte din una și aceeași întreprindere care răspunde pentru încălcare, determinarea de către Comisie a cuantumului acestei amenzi, întrucât decurge din aplicarea într-un caz concret a noțiunii de întreprindere, care este o noțiune de drept al Uniunii, este supusă anumitor constrângeri care impun să se țină seama în mod corespunzător de caracteristicile întreprinderii în cauză, astfel cum era constituită în perioada în care a fost săvârșită încălcarea (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Comisia și alții/Siemens Österreich și alții, C-231/11 P-C-233/11 P, EU:C:2014:256, punctul 51).

- 66 În această privință, astfel cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 49 din concluziile sale, compunerea întreprinderii în cauză poate avea diferite configurații în cursul participării acestei întreprinderi la o încălcare. Aceste variații se pot produce în special atunci când, precum în speță, încălcarea se prelungește pentru o perioadă îndelungată.
- 67 Întrucât astfel de variații nu repun în discuție unicitatea întreprinderii ca persoană căreia îi este imputabilă încălcarea, ele nu afectează competența Comisiei, amintită la punctul 59 din prezenta hotărâre, de a aplica în solidar o amendă mai multor persoane juridice care aparțin uneia și aceleiași întreprinderi.
- 68 În speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 1-3 și 6-8 din hotărârea atacată, structura grupului GEA în perioada în care a fost săvârșită încălcarea era următoarea. Între anul 1991 și 17 mai 2000, OCG, care după această din urmă dată a fost denumită ACW, era o filială deținută în proporție de 100 % de MG, care, la rândul său, a devenit GEA începând din anul 2005. În aceeași perioadă, OCA, care începând de la 30 august 2000 este denumită CPA, era deținută în proporție de 100 % de MG, iar în diferite perioade aceasta era fie filiala, fie societatea-mamă directă a OCG. OCA a fost societatea-mamă cu un control direct în proporție de 100 % a OCG între 30 septembrie 1995 și 30 septembrie 1999. Între 30 septembrie 1999 și 17 mai 2000, OCG a fost societatea-mamă cu un control direct în proporție de 100 % a OCA și a exercitat un control direct asupra acestei din urmă societăți.
- 69 Având în vedere concluziile care decurg din Hotărârea din 10 septembrie 2009, Akzo Nobel și alții/Comisia (C-97/08 P, EU:C:2009:536), Comisia era îndreptățită să constate în Decizia din 2009 că, ținând seama de legăturile economice, organizatorice și juridice care unesc societățile în cauză, întrucât exercita o influență decisivă asupra filialelor sale, MG, devenită GEA, făcea parte, împreună cu OCG și cu OCA, devenite ACW și, respectiv, CPA, dintr-o singură întreprindere, în sensul dreptului concurenței al Uniunii.
- 70 Din considerațiile care precedă rezultă că Comisia putea considera în mod valabil că GEA, ACW și CPA formau una și aceeași întreprindere, care, sub diferitele sale configurații succesive, a săvârșit încălcarea în cauză.
- 71 Astfel, trebuie să se constate că, prin faptul că a considerat, la punctul 55 din hotărârea atacată, că exista, pe de o parte, o întreprindere în sensul dreptului concurenței al Uniunii, compusă din GEA, ACW și CPA între 30 septembrie 1995 și 17 mai 2000, și, pe de altă parte, o întreprindere, în sensul acestui drept, compusă din GEA și din ACW între 11 septembrie 1991 și 29 septembrie 1995, Tribunalul a stabilit existența a două întreprinderi în sensul dreptului concurenței al Uniunii și a săvârșit, așadar, o eroare de drept întrucât a ignorat noțiunea de „întreprindere” în sensul articolului 81 CE.
- 72 Dat fiind că răspunderea solidară nu este decât o manifestare a unui efect deplin drept al noțiunii de întreprindere și că în speță exista una și aceeași întreprindere, Comisia era îndreptățită să stabilească, inițial la articolul 2 al doilea paragraf punctele 31 și 32 din Decizia din 2009 și, ulterior, la articolul 2 al doilea paragraf punctele 31.a), 31.b) și 32 din Decizia din 2009, astfel cum a fost modificată prin decizia în litigiu, cuantumurile maxime ale amenzii unice la plata căreia puteau fi obligate în solidar GEA, ACW și CPA, ca entități care fac parte din una și aceeași întreprindere căreia îi este imputabilă încălcarea în discuție. Astfel, așa cum a arătat Comisia, într-o situație precum cea în discuție, stabilirea unor asemenea valori maxime nu reflectă perioade specifice ale participării la încălcarea în cauză a entităților care compun întreprinderea unică.
- 73 În aceste condiții, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a constatat, la punctele 106 și 109 din hotărârea atacată, că în speță existau două raporturi de solidaritate între GEA, ACW și CPA, deși acestea făceau parte din una și aceeași întreprindere, și două amenzi aplicate pentru două

perioade specifice care reflectă participarea acestor trei societăți la încălcarea în cauză și, prin urmare, a încălcat normele privind stabilirea răspunderii solidare, astfel cum rezultă acestea din articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003.

- 74 În ceea ce privește faptul că, în temeiul deciziei în litigiu, GEA rămâne singura răspunzătoare pentru suma de 1 432 229 de euro, această împrejurare este, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 53 din concluziile sale, doar o consecință automată a reducerii aplicate amenzii impuse ACW.
- 75 În această privință trebuie arătat că, atunci când două persoane juridice distincte, precum societatea-mamă și filiala acesteia, nu mai constituie o întreprindere în sensul articolului 81 CE la data adoptării unei decizii prin care li se aplică o amendă, acestea au dreptul de a li se aplica în mod individual plafonul de 10 % din cifra de afaceri (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Kendrion/Comisia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, punctul 57).
- 76 În speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 2 și 3 din hotărârea atacată, este cert că, la data adoptării Deciziei din 2009, GEA nu mai constituia o entitate economică cu ACW și cu CPA în sensul articolului 81 CE.
- 77 Acest caracter specific a determinat Comisia să calculeze separat plafonul respectiv pe baza cifrei de afaceri realizate în cursul exercițiului financiar care a precedat adoptarea deciziei în litigiu (a se vedea prin analogie Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Kendrion/Comisia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, punctul 67).
- 78 Pe de altă parte, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 8 din hotărârea atacată, quantumul pe care Comisia a considerat inițial adecvat să îl rețină în temeiul răspunderii solidare a ACW ca urmare a participării acesteia la înțelegere corespundea sumei de 3 346 200 de euro, respectiv exact același quantum cu cel reținut în cazul GEA.
- 79 Or, este necesar să se considere că faptul că în decizia în litigiu Comisia a apreciat, pe de o parte, că GEA este răspunzătoare în solidar pentru plata quantumului total al amenzii, care se ridică la 3 346 200 de euro, și, pe de altă parte, că ACW este răspunzătoare în solidar pentru plata unui quantum de 1 086 129 de euro, rezultă din aplicarea în privința ACW a plafonului de 10 % din cifra de afaceri prevăzut la articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003.
- 80 Astfel, faptul că GEA rămâne singura răspunzătoare pentru suma de 1 432 229 de euro rezultă din împrejurarea specifică potrivit căreia, la data adoptării Deciziei din 2009, această societate nu mai constituia o singură întreprindere cu ACW și cu CPA în sensul articolului 81 CE.
- 81 În acest context, GEA nu poate susține în mod util că a fost săvârșită o încălcare a principiului egalității de tratament în detrimentul său. În această privință este suficient să se arate că o încălcare a principiului menționat nu poate fi constatată într-o situație precum cea în cauză, în care o societate filială care la data adoptării unei decizii de aplicare a unei amenzi întreprinderii unice de care aparține nu mai făcea parte din această întreprindere unică are dreptul de a i se aplica în mod individual plafonul de 10 % din cifra de afaceri. Această împrejurare specifică nu permite să se considere că societățile în cauză se aflau în situații comparabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Kendrion/Comisia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, punctul 68).
- 82 În orice caz, o încălcare a principiului egalității de tratament nu poate fi invocată în mod util, întrucât în speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 73 din prezenta hotărâre, nu există două raporturi de solidaritate care reflectă perioade specifice și, prin urmare, nu poate fi efectuată nicio repartizare a răspunderii solidare.

- 83 În consecință, articolul 2 al doilea paragraf punctul 32 din Decizia din 2009, astfel cum a fost modificată prin decizia în litigiu, care impune GEA cuantumul amenzii de 1 432 229 de euro, nu este adresat CPA nu pentru că punctul respectiv ar privi o perioadă specifică a încălcării în care aceasta nu a participat la încălcarea unică constatată de Comisie, ceea ce nu este cazul, ci numai pentru că cuantumul amenzii pe care CPA trebuie să o plătească în temeiul participării sale individuale la încălcarea menționată ca urmare a apartenenței sale la întreprinderea care a săvârșit-o este complet acoperit de cuantumurile amenzii prevăzute la punctele 31.a) și 31.b) din articolul 2 al doilea paragraf menționat anterior.
- 84 În aceste condiții, este necesar să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, la punctul 111 din hotărârea atacată, că Comisia nu și-a respectat obligațiile în temeiul principiului egalității de tratament.
- 85 Având în vedere toate considerațiile care precedă, este necesar să se admită primul aspect al primului motiv.

2. Cu privire la al doilea motiv

- 86 Al doilea motiv cuprinde două aspecte. Prin intermediul primului aspect al acestui motiv, Comisia reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit o eroare atunci când a considerat că data exigibilității amenzii în cauză nu putea fi stabilită decât începând de la data primirii notificării deciziei în litigiu. Al doilea aspect al motivului menționat, care trebuie analizat în primul rând, este întemeiat pe o încălcare a obligației de motivare.

a) Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv

1) Argumentația părților

- 87 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, Comisia reproșează Tribunalului că nu a motivat suficient constatarea sa, făcută la punctul 126 din hotărârea atacată, potrivit căreia trebuie să se considere că obligația de plată a amenzilor rezultă numai din articolul 1 din decizia în litigiu și că data exigibilității acestor amenzi nu putea fi stabilită decât începând de la data primirii notificării acestei decizii.
- 88 GEA răspunde că hotărârea atacată este suficient motivată.

2) Aprecierea Curții

- 89 Astfel cum s-a amintit la punctul 42 din prezenta hotărâre, obligația de motivare care revine Tribunalului îi impune acestuia să prezinte în mod clar și neechivoc raționamentul pe care l-a urmat, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional.
- 90 În speță este suficient să se constate că raționamentul expus de Tribunal la punctele 122-125 din hotărârea atacată este de natură să permită atât Comisiei să cunoască motivele pentru care Tribunalul a admis primul aspect al celui de al cincilea motiv invocat de GEA în primă instanță, cât și Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul jurisdicțional.
- 91 Astfel, din cuprinsul acestor puncte reiese în esență că, din cauza faptului că redactarea inițială a articolului 2 al doilea paragraf punctele 31 și 32 din Decizia din 2009 a fost înlocuită cu cea care rezultă din articolul 1 din decizia în litigiu, Tribunalul a ajuns, la punctul 126 din hotărârea atacată, la

constatarea potrivit căreia obligația de plată a amenzilor rezultă numai din articolul 1 din decizia în litigiu și că data exigibilității acestor amenzi nu putea fi stabilită decât începând de la data primirii notificării deciziei respective.

92 Prin urmare, al doilea aspect al celui de al doilea motiv trebuie să fie respins ca nefondat.

b) Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv

1) Argumentația părților

93 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, Comisia reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a reținut, la punctul 126 din hotărârea atacată, că data exigibilității amenzii în speță nu putea fi stabilită decât începând de la data primirii notificării deciziei în litigiu.

94 Comisia precizează că anularea Deciziei din 2010 a avut ca efect reactivarea nu numai a articolului 2 al doilea paragraf punctele 31 și 32 din Decizia din 2009, ci și a datei exigibilității inițiale stabilite la articolul 2 ultimul paragraf din această decizie.

95 În acest context, Comisia arată că avea dreptul să modifice cuantumul amenzii aplicate și răspunderea solidară fără a trebui să stabilească în mod necesar o nouă dată a exigibilității acestei amenzi. Astfel, Comisia consideră că, deși prin decizia în litigiu a modificat părțile din dispozitivul Deciziei din 2009 care stabileau cuantumul amenzii și răspunderea solidară, ea nu era obligată să stabilească o dată a exigibilității amenzii aplicate care să fie ulterioară datei notificării deciziei în litigiu.

96 Potrivit acestei instituții, în cazul în care Curtea ar confirma că trebuie să stabilească o dată a exigibilității amenzilor care să fie ulterioară celei a notificării unei decizii de modificare precum decizia în litigiu, acest lucru ar conduce la pierderea dobânzilor acumulate pentru partea din amendă care subzistă de la data exigibilității stabilită inițial, ceea ce ar limita marja sa de apreciere și ar reduce eficacitatea amenzilor aplicate de ea.

97 În aceste condiții, Comisia apreciază că, în speță, pentru a nu plasa GEA într-o poziție mai dezavantajoasă în raport cu ACW și cu CPA, ea avea dreptul să stabilească data exigibilității amenzilor la 10 mai 2010.

98 GEA răspunde că, deși este adevărat că Comisia are competența de a stabili data la care sunt exigibile amenzile și data de la care încep să curgă dobânzile de întârziere, această competență nu se extinde la stabilirea unei date a exigibilității dobânzilor de întârziere care să fie anterioară datei la care au fost stabilite amenzile. Nu ar fi posibil să se justifice prin eficacitatea dreptului Uniunii stabilirea unei date a exigibilității unei amenzi anterioare notificării deciziei care constituie temeiul acestei amenzi.

99 În consecință, potrivit GEA, întrucât data exigibilității amenzii nu poate fi stabilită la o dată anterioară notificării deciziei în litigiu, dobânzile referitoare la plata amenzii nu pot începe să curgă decât de la data notificării acestei decizii, în conformitate cu principiul potrivit căruia accesoriul urmează principalul.

2) *Aprecierea Curții*

- 100 Deciziile Comisiei prin care aceasta aplică amenzi pentru încălcări ale dreptului concurenței al Uniunii stabilesc, printre altele, cuantumul amenzilor în cauză și dobânzile de întârziere, precum și coordonatele contului bancar al Comisiei în care întreprinderile în cauză trebuie să plătească amenzile respective. Deciziile menționate stabilesc de asemenea termenul de plată a amenzilor aplicate. Pentru a evita executarea silită, plata trebuie să fie efectuată înainte de expirarea termenului respectiv.
- 101 În această privință trebuie amintit că, potrivit articolului 299 TFUE, deciziile Comisiei care impun o obligație pecuniară în sarcina altor persoane decât statele membre constituie titlu executoriu.
- 102 Trebuie arătat de asemenea că, potrivit articolului 278 TFUE, acțiunile formulate în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene împotriva unor astfel de tipuri de decizii nu au efect suspensiv.
- 103 Rezultă că deciziile Comisiei au forță executorie în condițiile stabilite la articolul 299 TFUE și că amenzile pe care le prevăd sunt, în principiu, exigibile la expirarea termenului stabilit în aceste decizii.
- 104 În aceste condiții și ținând seama de obiectivul de a asigura respectarea efectivă a normelor dreptului Uniunii în domeniul concurenței, trebuie să se considere că, în principiu, debitorul trebuie să efectueze plata care îi revine înainte de data exigibilității acestei plăți stabilită de Comisie în decizia sa.
- 105 În speță, Comisia a prevăzut inițial, la articolul 2 ultimul paragraf din Decizia din 2009, o dată a exigibilității amenzilor aplicate, care a fost stabilită la expirarea unui termen de trei luni de la data notificării acestei decizii, pentru toate întreprinderile destinate ale deciziei menționate.
- 106 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 124 din hotărârea atacată, Decizia din 2010, prin care Comisia a decis că era necesară modificarea Deciziei din 2009, întrucât, pe de o parte, amenda aplicată ACW depășea plafonul de 10 % din cifra de afaceri și, pe de altă parte, cuantumul amenzii pentru care ACW era obligată în solidar cu GEA și cu CPA trebuia să fie redus, a fost anulată de Tribunal în Hotărârea din 15 iulie 2015, GEA Group/Comisia (T-189/10, EU:T:2015:504), în măsura în care privea societatea GEA. Această anulare a avut ca efect reactivarea textului inițial al articolului 2 din Decizia din 2009, astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 125 din hotărârea atacată.
- 107 Totuși, acest text a fost înlocuit din nou cu cel care rezultă din decizia în litigiu. Articolul 2 din decizia respectivă a stabilit o nouă dată a exigibilității amenzilor, și anume 10 mai 2010.
- 108 Această dată este, pe de o parte, anterioară datei primirii notificării deciziei în litigiu și, pe de altă parte, ulterioară datei exigibilității amenzilor stabilite prin Decizia din 2009. Ea corespunde datei exigibilității indicate într-o scrisoare a Comisiei din 9 februarie 2010 care însoțește Decizia din 2010.
- 109 În acest context, este necesar să se arate că Comisia beneficiază de o competență, care include posibilitatea de a stabili data exigibilității amenzii pe care o dispune și pe cea de la care încep să curgă dobânzile de întârziere, de a stabili nivelul acestor dobânzi și de a hotărî modalitățile de executare a deciziei sale solicitând, dacă este cazul, constituirea unei garanții bancare care să acopere cuantumul principal și dobânzile aferente amenzii aplicate. În lipsa unei astfel de competențe, avantajul pe care întreprinderile l-ar putea obține din plata cu întârziere a amenzilor ar avea ca efect reducerea sancțiunilor aplicate de Comisie în cadrul sarcinii care îi este încredințată de a asigura aplicarea normelor dreptului concurenței al Uniunii.
- 110 În speță, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 62 din concluziile sale, modificarea articolului 2 al doilea paragraf punctele 31 și 32 din Decizia din 2009, mai întâi prin Decizia din 2010, anulată între timp, și ulterior prin decizia în litigiu, a privit numai cuantumul amenzii aplicate ACW și noua stabilire a raporturilor de solidaritate, iar nu aplicarea amenzii ca atare și nici cuantumul global al

acesteia. În consecință, este necesar să se observe că, contrar celor statuate de Tribunal la punctul 126 din hotărârea atacată, articolul 2 din Decizia din 2009 constituie temeiul juridic al obligației societăților GEA, ACW și CPA de a plăti amenda, iar nu articolul 1 din decizia în litigiu.

- 111 În aceste condiții, trebuie să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, la punctul 126 din hotărârea atacată, că termenul de exigibilitate al amenzilor nu putea fi determinat decât începând de la data primirii notificării deciziei în litigiu.
- 112 Având în vedere toate considerațiile care precedă, este necesar să se admită primul aspect al celui de al doilea motiv.
- 113 În consecință, hotărârea atacată trebuie anulată.

Cu privire la trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului

- 114 În conformitate cu articolul 61 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care recursul este întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. În acest caz, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.
- 115 În această privință este necesar să se constate că, în speță, Curtea nu dispune de elementele necesare pentru a se pronunța în mod definitiv cu privire la toate motivele invocate în primă instanță.
- 116 Aspectele litigiului invocate prin aceste motive implică examinarea unor chestiuni de fapt pe baza unor elemente care, pe de o parte, nu au fost apreciate de Tribunal în hotărârea atacată, întrucât acesta a considerat, la punctul 128 din hotărârea menționată, că o astfel de examinare era superfluă, din moment ce a admis al patrulea motiv și primul aspect al celui de al cincilea motiv invocate de GEA, și, pe de altă parte, nu au fost dezbătute în fața Curții, de unde rezultă că prezenta cauză nu este, sub acest aspect, în stare de judecată.
- 117 În consecință, se impune trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului și soluționarea odată cu fondul a cererilor privind cheltuielile de judecată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 118 Întrucât cauza este trimisă Tribunalului spre rejudecare, cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară și hotărăște:

- 1) Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 18 octombrie 2018, GEA Group/Comisia (T-640/16, EU:T:2018:700).**
- 2) Trimite cauza T-640/16 spre rejudecare Tribunalului Uniunii Europene.**
- 3) Cererile privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.**

Semnături